

Utdannings- og forskningsdepartement
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

UFD		
28 APR 2005		
Saksnr	Dok.nr	Arkivkode
200404093	176	510

Oahpahussodat
Opplæringsavdelingen
Bredbuktnesveien 50
N-9520 KAUTOKEINO
Telefovdna +47 78 48 42 00
Telefákssa +47 78 48 42 42
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER	DIN ČUJ./DERES REF.	MIN ČUJ./VÅR REF.	BEAVI/DATO
Inga Laila Hætta +47 78 48 42 03 julie.eira@samediggi.no	200404093	04/1183 - 75	26.04.2005

KUNNSKAPSLØFTET-HØRINGSUTTALELSE

Det vises til Deres høringsbrev av 15.02.05.

Sametinget mener det er beklagelig at faget samisk ikke er med i fag- og timefordelingsoversikten som er sendt ut til høring. Sametinget anmoder om at samiskfaget blir tatt med i hovedoversikten for fag- og timefordelingen i det nye læreplanverket.

Det har vært store ulemper med at det i *Læreplanverket for den 10-årige grunnskolen (L97)* ikke har stått noe om hvor mange timer faget samisk skal ha og hvordan organisere opplæringen. Disse opplysningene har stått kun i *Det samiske læreplanverket* som brukes i samiske forvaltningskommuner. Mange elever som får opplæring etter det nasjonale læreplanverket, har også samisk som fag. Det er behov for klare bestemmelser/veiledninger om hvordan timetallet skal være i de øvrige fagene for elever som har samisk som fag. Timefordelingsmodellene må bli enklere, og det må ikke overlates til skoleeier og rektor å avgjøre hvor mange timer faget samisk skal ha og hvilke fag som skal avgi timer til samisk.

Sametinget vil delta i møter med Departementet om fag- og timefordelingen for elever som har samisk som fag og/eller følger samisk læreplanverk. Sametinget vil her likevel komme med uttalelse til noen av punktene i høringsbrevet.

1.2 Forslag til endringer av fagbetegnelser i grunnopplæringen

Departementets forslag nr. 2:

b) *Betegnelsen på faget "samfunnslære" i videregående opplæring endres til "samfunnsfag".*

Denne endringen vil virke forvirrende på elevene og foreldrene. Begrepet *samfunnsfag* er brukt i læreplanen for grunnskolen som et fellesbegrep på tre fagområder. I forslag til læreplan for faget samfunnsfag som nå

er ute til høring, står det " Samfunnsfaget er satt sammen av de tre fagområdene geografi, historie og samfunnskunnskap". Når eleven møter faget samfunnsfag på videregående opplæring, vil begrepet samfunnsfag få en annen betydning enn i grunnskolen fordi geografi og historie er her egne fag og hører ikke under samlebegrepet samfunnsfag. Hvordan skal man da tenke gjennomgående fag? For fagområdene geografi og historie er det greitt. Fellesfaget samfunnsfag på vg2 bygger på grunnskolen samfunnskunnskap, har økonomi som fagområde, men begrepet har smalere betydning fordi geografi og historie ikke er med. I programområde Samfunnsfag og økonomi blir samfunnsfag igjen brukt som samlebegrep for flere fagområder.

Sametinget foreslår at begrepet samfunnsfag brukes som et overordnet samlebegrep for flere fagområder og at fellesfaget samfunnslære får navnet *samfunnskunnskap* eller *samfunnskunnskap og økonomi* i videregående opplæring.

2.2 Om ungdomstrinnet

Opplysningen om at elever som har samisk som første- eller andrespråk, ikke behøver å ha 2. fremmedspråk i grunn- og videregående opplæring, må stå i den nasjonale fag- og timefordelingsoversikten, og ikke bare i fag- og timefordelingsoversikten i det samiske læreplanverket.

2.2.1 Om programfag

Innføring av programfag vil nok gi elever nye muligheter, men Sametinget er redd for at tilbudet ikke vil bli reelt for alle elever i landet. Tilbudet vil passe godt for områder i sør hvor tettheten av videregående skoler er store, men vil skaffe store utfordringer mange steder i Nord-Norge. For svært mange grunnskoler er det lange avstander til nærmeste videregående skole. Samarbeid kan bli vanskelig og tidkrevende i form av reising. Det blir også økonomisk belastende for kommunene å gi dette tilbudet. De samiske forvaltningskommunene har fra før store kostnader fordi det koster mer å drive to-språklighetsskoler. Kostnader til programfag vil komme som en ekstra utgift og kan gå utover andre aktiviteter i skolen. Det er også begrenset hvor mange programfag små videregående skoler kan gi. Elever kan bli nødt til å ta fag som de i utgangspunktet ikke har valgt, og da vil det ikke være et reelt tilbud til elevene. Dersom programfag innføres som obligatoriske fag, må kommunene *tilføres nødvendige* ressurser for å kunne gi gode tilbud i programfag.

2.3 Elever i grunnskolen som følger læreplan i tegnspråk

Sametinget foreslår at der det står *norsk* tilføyes *samisk* i Departementets forslag nr 6:

c) Departementet fastsetter et samlet timetall for tegnspråk og norsk *og samisk* og legger fram to alternative forslag til timetall:

Alternativ 1: Det samlede timetallet i tegnspråk og norsk *og samisk* for elever med tegnspråk reduseres med 15 %.

d) Fordelingen av timer mellom fagene tegnspråk og norsk *og samisk* fastsettes lokalt med utgangspunkt..."

3. Bestemmelser om videregående opplæring

Det må ikke lages en bestemmelse om at "...elevene i gjennomsnitt må ha minst 30 uketimer pr. år". Det kan bli nødvendig å regulere timetallet på en annen måte for å få plass til faget samisk. Det må være åpning for at elevene skal kunne ha 28 timer på vg 1, 30 timer på vg 2 og 32 timer på vg3. Det bør heller stå "...elevene i gjennomsnitt må ha 30 uketimer pr. år".

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Julie Eira
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Inga Laila Hætta